

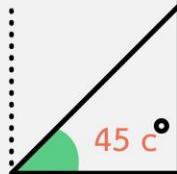
รายวิชาคณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค16101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง...การแก้โจทย์ปัญหาด้วยสมการ
(โจทย์กำหนดตัวไม่ทราบค่า)

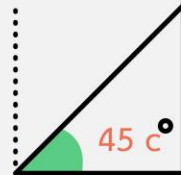
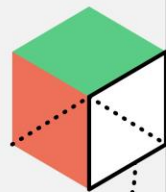
ครูรุจิรดา เวทยานุกุล

การแก้โจทย์ปัญหาด้วยสมการ (โจทย์กำหนดตัวไม่ทราบค่า)



จุดประสงค์การเรียนรู้

สามารถใช้ความรู้เรื่องสมการหาคำตอบ
ของโจทย์ปัญหาเกี่ยวกับการบวก การลบ
การคูณ การหาร



ให้นักเรียนพิจารณา นำจำนวนใดมาคูณหรือหาร

1) $4 \times d = 16$

2) $k \div 6 = 30$

3) $30 = g \times 4$

4) $16 = 5 \times y$

5) $60 \times k = 180$

ให้นักเรียนพิจารณา นำจำนวนใดมาคูณหรือหาร

$$6) \quad \text{ข} \div 5 = 10$$

$$7) \quad 12 = \frac{\text{ฉ}}{3}$$

$$8) \quad \frac{\text{จ}}{2} = 40$$

$$9) \quad \text{ข} \times 4 = 120$$

$$10) \quad \text{ข} \div 23 = 3$$



ตัวอย่าง

ดาวมีเงินมากกว่าฟ้า 10 บาท

ดาวมีเงินกี่บาท เพราะเหตุใด

ไม่ทราบ เพราะไม่ได้กำหนดเงินของฟ้า

ถ้าฟ้ามีเงิน 15 บาท ดาวมีเงินกี่บาท

25 บาท คิดจาก $15 + 10$



ตัวอย่าง

ดาวมีเงินมากกว่าฟ้า 10 บาท

ถ้าฟ้ามีเงิน 20 บาท ดาวมีเงินกี่บาท

30 บาท คิดจาก $20 + 10$

ถ้าฟ้ามีเงิน ก บาท ดาวมีเงินกี่บาท

ก บาท คิดจาก $ก + 10$





ตัวอย่าง

จุไรมีเงินเป็นครึ่งหนึ่งของกมล



ถ้ากมลมีเงิน 40 บาท จุไรมีเงินกี่บาท

$$40 \div 2 = 20 \text{ บาท}$$

ถ้ากมลมีเงิน 80 บาท จุไรมีเงินกี่บาท

$$80 \div 2 = 40 \text{ บาท}$$



น้องอายุน้อยกว่านิด 9 ปี นิดอายุ ก ปี น้องอายุกี่ปี

นิดกับน้อง ใครมีอายุมากกว่ากัน

นิดอายุมากกว่า

ถ้านิดอายุ ก ปี น้องอายุกี่ปี

ก - 9 ปี



น้องอายุน้อยกว่านิด 9 ปี นิดอายุ ก ปี น้องอายุกี่ปี

ถ้าโจทย์บอกว่า น้องอายุ 21 ปี แล้ว $ก - 9$

จะเท่ากับ 21 เพราะเหตุใด

เท่ากัน เพราะต่างก็เป็นอายุของน้อง

เขียนเป็นรูปสมการได้อย่างไร

$$ก - 9 = 21$$





ซื้อหนังสือ ท เล่ม ราคาเล่มละ 80 บาท
จ่ายเงินไป 400 บาท

เขียนเป็นรูปสมการได้อย่างไร

$$ท \times 80 = 400$$





มีส้ม ๑ ผล แบ่งใส่ตะกร้า ตะกร้าละ 15 ผล
ได้ส้ม 20 ตะกร้า

เขียนเป็นรูปสมการได้อย่างไร

$$๑ \div 15 = 20$$



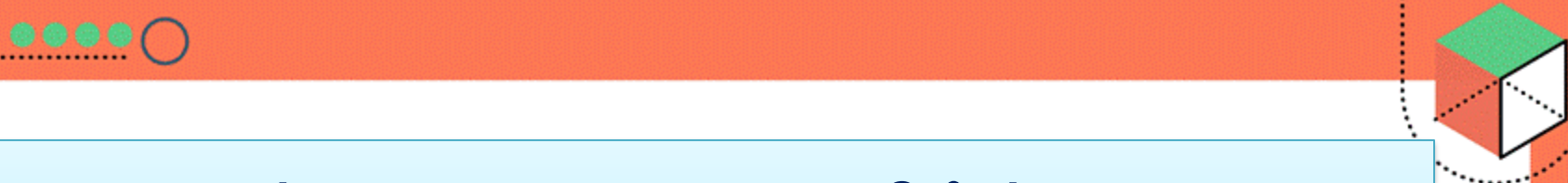


ดวงใจมีเงิน ต บาท ซื้อของไป 70 บาท
เหลือเงิน 85 บาท

เขียนเป็นรูปสมการได้อย่างไร

$$\text{ต} - 70 = 85$$





สมชายมีเงิน ก บาท คุณแม่ให้อีก 100 บาท
รวมมีเงิน 175 บาท

เขียนเป็นรูปสมการได้อย่างไร

$$ก + 100 = 175$$



ให้นักเรียนวิเคราะห์โจทย์ และแสดงวิธีทำ

นารีมีมะม่วง ก ผล แบ่งให้เพื่อน 15 ผล

เหลือมะม่วง 7 ผล เดิมนารีมีมะม่วงกี่ผล

นารีมีมะม่วง	ก	ผล
--------------	---	----

แบ่งให้เพื่อน	15	ผล
---------------	----	----

เหลือมะม่วง	$ก - 15$	ผล
-------------	----------	----

เหลือมะม่วง	7	ผล
-------------	---	----



เขียนเป็นสมการได้ $k - 15 = 7$

$$(k - 15) + 15 = 7 + 15$$

$$k = 22$$

เดิมนารีมีมะม่วง 22 ผล





ตรวจคำตอบ

แทน ก ด้วย 22 ในสมการ $ก - 15 = 7$

$$22 - 15 = 7$$

มีมะม่วง 22 ผล แบ่งให้เพื่อน 15 ผล เหลือมะม่วง

$$22 - 15 = 7 \text{ ผล}$$

ดังนั้น คำตอบ เดิมনারีมีมะม่วง 22 ผล

จึงเป็นคำตอบที่ถูกต้อง



ให้นักเรียนวิเคราะห์โจทย์ และแสดงวิธีทำ

พืมฝากเงินคุณแม่ 100 บาท ต่อมาฝากเพิ่มอีก ๓
บาท รวมแล้วพืมมีเงินฝากกับคุณแม่ 130 บาท
พืมฝากเงินเพิ่มอีกกี่บาท

พืมฝากเงินคุณแม่ 100 บาท

ต่อมาฝากเพิ่มอีก ๓ บาท





รวมแล้วพืมมีเงินฝากกับคุณแม่ $100 + \text{ต}$ บาท

รวมแล้วพืมมีเงินฝากกับคุณแม่ 130 บาท

เขียนเป็นสมการได้ $100 + \text{ต} = 130$

$$100 + \text{ต} - 100 = 130 - 100$$

$$\text{ต} = 30$$



พืมฝากเงินเพิ่ม 30 บาท



ตรวจคำตอบ

แทน ต ด้วย 30 ในสมการ $100 + \text{ต} = 130$

$$100 + 30 = 130$$

พิมพ์ฝากเงินคุณแม่ 100 บาท ต่อมาฝากเพิ่มอีก 30

บาท รวมแล้วพิมพ์มีเงินฝากกับคุณแม่ 130 บาท

ดังนั้น คำตอบ ต่อมาฝากเพิ่มอีก 30 บาท

จึงเป็นคำตอบที่ถูกต้อง



แบบฝึกหัด 5.9



1) นิดซื้อส้มราคากิโลกรัมละ ๗ บาท
ซื้อ 3 กิโลกรัม จ่ายเงินไป 135 บาท
นิดซื้อส้มมาราคากิโลกรัมละกี่บาท



1) นิดซื้อส้มราคากิโลกรัมละ ๒ บาท ซื้อมา 3 กิโลกรัม จ่ายเงินไป 135 บาท
นิดซื้อส้มมาราคากิโลกรัมละกี่บาท

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....



2) แพรวจัดขนม ค ขึ้น ใส่กล่อง
กล่องละ 12 ชิ้นเท่า ๆ กัน จัดได้ 60 กล่อง
พอดี แพรวมีขนมกี่ชิ้น



2) แพรวจัดขนม ค ชื่น ใส่กล่อง กล่องละ 12 ชิ้นเท่าๆกัน จัดได้ 60 กล่องพอดี
แพรวมี่ขนมก็ชื่น

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....



3) คุณแม่มีเงิน ๑ บาท ซื้อกับข้าว 250 บาท
เหลือเงิน 985 บาท เต็มคุณแม่มีเงินเท่าใด



3) คุณแม่มีเงิน ๑ บาท ซื้อกับข้าว 250 บาท เหลือเงิน 985 บาท เดิมคุณแม่มีเงินเท่าใด

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....



สรุป

โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับการบวก การลบ
การคูณ การหาร สามารถใช้ความรู้เรื่อง
สมการช่วยในการหาคำตอบ

